

Ledsagelse til voksne

Herunder kan du læse mere om reglerne om ledsagelse til - servicelovens § 97.

Hvem kan få hjælp til ledsagelse?

Efter servicelovens § 97 skal kommunalbestyrelsen tilbyde 15 timers ledsagelse om måneden til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne under, der er under folkepensionsalderen - dog således at aldersgrænsen ikke kan blive mindre end 67 år. Hvis du er født før 1. juli 1960, vil du således have mulighed for at få tilkendt ledsagelse efter § 97 frem til du fylder 67 år, selv om folkepensionsalderen for dig er under 67 år (65-66½ år).

Hvad er formålet?

Det er at medvirke til din integration i samfundet. Når du har en betydelig og varigt nedsat funktionsevne, har du ofte behov for hjælp, når du skal have mulighed for at deltage i selvvalgte fritidsaktiviteter. Ledsageordningen skal ses som et led i bestræbelserne på at øge mulighederne for selvstændighed, valgfrihed og ansvar for egen tilværelse hos borgere med handicap.

Selv om du har et handicap, har du som andre behov for at kunne komme hjemmefra, købe ind, gå til massage eller lignende, samt deltage i kulturelle og sociale aktiviteter, uden at skulle bede familie, venner eller medarbejdere i bomiljøet om hjælp. Ordningen kan medvirke til, at du kan deltage i aktiviteter uden for hjemmet efter dit eget valg.

Hvad er betingelserne?

Du kan modtage ledsagelse, hvis du ikke kan færdes *alene* på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Ved vurdering af, om du er berettiget til ledsagerordning skal der bl.a. lægges vægt på:

- At du ikke kan færdes alene uden for hjemmet på grund af en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.
- At du kan efterspørge individuel ledsagelse uden socialpædagogisk indhold.
- At du kan give udtryk for – ikke nødvendigvis verbalt – et ønske om at deltage i forskellige aktiviteter
- At du er bevidst om indholdet i aktiviteten.

Ophold i botilbud

Hvis du opfylder betingelserne for ledsageordningen, har du ret til ledsagelse uanset boform. Dvs. også selv om du f.eks. bor i et botilbud. Det skal dog indgå i vurderingen af, om ledsagelse kan ydes til dig, der har ophold i eget hjem eller i et botilbud efter serviceloven, i

hvilket omfang der i forvejen ydes individuel ledsagelse som et led i det samlede tilbud, der ydes dig (jf. §§ 83 og 85).

Bemærk, at selv om ledsagelsen foregår i små grupper (f.eks. dig og et par andre beboere), udelukker dette ikke, at ledsagelsen kan betegnes som individuel ledsagelse, hvis den enkelte beboer selv har valgt den pågældende aktivitet med ledsagelse. Et eksempel kunne være, at du ønsker at gå i biografen. Hvis en anden beboer har samme ønske, fratager dette ikke ledsagelsen dens individuelle karakter.

Hvad omfatter ledsagerordningen

Ordningen omfatter selve ledsagelsen og de funktioner, der er direkte forbundet med ledsagelsen, f.eks. hjælp med at tage overtøj af og på, hjælp til toiletbesøg samt hjælp med kørestol og andre ganghjælpemidler. For brugere som f.eks. spastikere eller andre, der har svært ved at gøre sig forståelig over for fremmede, kan ledsageren hjælpe til med kommunikationen.

Ledsageordningen omfatter fx ikke praktisk hjælp i hjemmet.

Du bestemmer i øvrigt selv, hvortil ledsagelsen skal ske, og hvad der skal ske. Bemærk, at ledsagelsen ikke omfatter socialpædagogisk bistand.

Ledsagelse skal benyttes til selvvalgte aktiviteter, og skal derfor som udgangspunkt ikke benyttes til nødvendige lægebesøg, undersøgelser, lægeordineret rideterapi m.v. Ledsagelse kan ydes eksempelvis om aftenen, hvis du har behov for dette.

Der er ikke tale om, at ledsageren skal fungere som kontakt- og støtteperson eller besøgsven. Ledsageren skal være opmærksom på, at tiden ikke bruges til at sidde hjemme, men medvirke til opfyldelsen af det egentlige formål, nemlig at komme ud til ønskede aktiviteter.

Hvem skal yde hjælpen

Hvis du er berettiget til ledsagelse, har du ret til selv at udpege en person til at udføre opgaven. Kommunen skal godkende og ansætte den udpegede person. Da ledsageordningen skal dække ledsagelse, der ligger ud over den ledsagelse, som en ægtefælle eller andre med nær tilknytning til dig ellers yder, kan der *normalt* ikke ske ansættelse af personer, der har nær tilknytning til dig.

Kommunalbestyrelsen kan beslutte at tilbyde dig at få ydelsen udbetalt som et kontant tilskud til en ledsager, som du selv antager. Det er frivilligt for dig at benytte tilbuddet.

Hvis det er kommunalbestyrelsen, der skal finde frem til din ledsager, skal kommunen sikre sig, at ledsagerne rekrutteres blandt borgere, der har interesse i og/eller erfaringer med at

arbejde med borgere med handicap. Det kan f.eks. være borgere, som tidligere har arbejdet inden for handicapområdet eller lignende, men der kan også være tale om borgere, som viser interesse for, venter på eller er i gang med en uddannelse inden for det sociale eller pædagogiske område.

En ledsager skal have en introduktion til arbejdet (bør have handicapkendskab, samt kendskab til etik og praktiske færdigheder i at udøve hjælpen, som f.eks. løfteteknik). Det skal tilstræbes, at der er et interessefællesskab mellem dig og ledsageren, ligesom det vil være helt fint, hvis du og ledsageren er i nogenlunde samme aldersgruppe.

Opsparing af timer

Du kan opspare timer inden for en periode på 6 måneder. Timer, der er opsparet men ikke forbrugt, bortfalder efter 6 måneder. Opsparingen bortfalder ikke ved årsskifte.

Udgifter i forbindelse med ledsagerordning

Udgangspunktet er, at du afholder sine egne udgifter til befordring mv., og egne samt ledsagerens udgifter til biografbilletter, spisning osv., hvis du ønsker ledsagerens tilstedeværelse. Endvidere dækker du ledsagerens befordringsudgifter under ledsagelsen.

Bemærk, at kommunalbestyrelsen desuden i forbindelse med den enkelte ledsageopgave efter en konkret vurdering kan yde dig hjælp til dækning af udgifter til ledsagerens lokalbefordring i forbindelse med en ledsagelse. Hvis ledsagerens tilstedeværelse i det konkrete tilfælde skønnes nødvendig, kan kommunalbestyrelsen endvidere vælge at afholde ledsagerens udgifter til biografbilletter, til spisning mv. inden for rimelige grænser. Det årlige beløb på op til 919 kr. (2020) skal ikke være opbrugt, før kommunalbestyrelsen yder hjælp i forbindelse med enkelte ledsageopgaver.

Endelig skal du bemærke, at det er kommunalbestyrelsen, der yder dækning af ledsagerens befordringsomkostninger mellem de enkelte ledsageopgaver i lokalområdet.

Opfølgning

Normalt vil opfølgningen foregå én gang om året. Der er dog mange ledsagerordninger, der bliver bevilget – og så kan der gå flere/mange år, før der bliver fulgt op på sagen.

Bevarelse af retten til ledsagelse ved overgang til folkepension

Hvis du er visiteret til 15 timers ledsagelse om måneden før folkepensionsalderen, bevarer du retten til ledsagelse efter overgang til folkepension.

Patientvejleder / Henriette Larsen